

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	0912-7LEK-C6.9-G	
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Ginekologia i położnictwo Gynecology and Obstetrics
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Lekarski
1.2. Forma studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
1.3. Poziom studiów	Jednolite studia magisterskie
1.4. Profil studiów*	Ogólnoakademicki
1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	dr n. med. Olga Adamczyk-Gruszka
1.6. Kontakt	

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Język wykładowy	polski
2.2. Wymagania wstępne*	Podstawowa wiedza z zakresu anatomii miednicy i fizjologii żeńskiego układu rozrodczego.

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1. Forma zajęć	V/9 Wykłady: 15 h (w tym 3 e-learning) Ćwiczenia: 20 h (w tym 5 e-learning) Ćwiczenia praktyczne 20h V/10 Wykłady: 15 h (w tym 3 e-learning) ćwiczenia 15 h Zajęcia praktyczne: 25 h	
3.2. Miejsce realizacji zajęć	Klinika Położnictwa i Ginekologii Wojewódzki Szpital Zespolony w Kielcach	
3.3. Forma zaliczenia zajęć	Egzamin testowy Kolokwium ustne/ pisemne po każdym bloku zajęć	
3.4. Metody dydaktyczne	Wykłady z prezentacją multimedialną (W1): <ul style="list-style-type: none"> • informacyjny, • problemowy Ćwiczenia praktyczne: <ul style="list-style-type: none"> • aktywny udział w zbieraniu wywiadu • uczestnictwo w wizytach lekarskich • uczestnictwo w zabiegach operacyjnych • analiza przypadków (U1, U2, U3, U4, U5, U6, K1), • na fantomach, • przy łóżku chorego 	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Joachim W. Dudenhausen: Położnictwo praktyczne i operacje położnicze, Warszawa 2010, wydanie VI, Wydawnictwo Lekarskie PZWL • G. Bręborowicz – „Położnictwo i ginekologia” t. 1/2 PZWL 2012r., Wznowienie 2016. • W. Pschyrembel, Gunter Strauss, Eckhard Petri : Ginekologia praktyczna, Wznowienie Warszawa 2015, wyd.1
	Uzupelniająca	<ul style="list-style-type: none"> • M. Troszyński - „Położnictwo – Ćwiczenia” PZWL 2003r. Wznowienia 2009-2016 • G. Martius, M . Breckwold, A. Pfleiderer – "Ginekologia i Położnictwo" wyd. I polskie pod red. J. Rzempełucha 2000r

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY UCZENIA SIĘ

4.1 Cele przedmiotu (z uwzględnieniem formy zajęć)	<ul style="list-style-type: none"> • Uzyskanie przez studenta niezbędnych umiejętności do sprawowania kwalifikowanej opieki na kobietą we wszystkich jej okresach życia poprzez wykorzystywanie dostępnych nowoczesnych metod diagnostyczno leczniczych w profilaktyce i leczeniu schorzeń narządów moczowo-płciowych. <p>1. Przygotowanie studenta do rozumienia i interpretowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podstaw ginekologii i położnictwa • zasad organizacji i sprawowania opieki położniczej nad kobietą podczas ciąży i w trakcie porodu
---	--

- zasad organizacji i prowadzenia programów profilaktyki i leczenia nowotworów narządów moczopłciowych kobiety
- wyników badań diagnostycznych wykorzystywanych w położnictwie i ginekologii
- metod promowania zdrowia i planowania rodziny u kobiet
- Przygotowanie studentów do wykorzystania zdobytej wiedzy w dziedzinie położnictwa i ginekologii w praktyce zawodowej.
- Kształcenie w zakresie wykorzystania słownictwa medycznego w komunikacji z pacjentem: wywiad i przekazywanie podstawowych informacji pacjentowi w odniesieniu do badań, zabiegów i procedur medycznych dotyczących leczenia i pielęgnacji w położnictwie i ginekologii.

4.2 Treści programowe (z uwzględnieniem formy zajęć)

Wykłady

CZĘŚĆ I Semestr zimowy

1. Wprowadzenie. Fizjologia cyklu miesięczkowego. Gametogeneza, zapłodnienie, wczesny rozwój zarodka.
2. Zmiany adaptacyjne w ciąży fizjologicznej. Standardy postępowania w ciąży fizjologicznej i powiklanej.
3. Powikłanie wczesnej ciąży. Diagnostyka prenatalna.
4. Ciąża powikłana – cukrzyca, nadciśnienie, choroby przewodu pokarmowego.
5. Ciąża mnoga i jej powikłania. Terapia prenatalna

CZĘŚĆ II Semestr letni

6. Guzy przydatków
7. Patologia błony śluzowej macicy. Patologia szyjki macicy.
8. Podstawy seksuologii. Metody zapobiegania ciąży. Problemy wieku okołomenopauzalnego
9. Niepłodność partnerska - diagnostyka i postępowanie.
10. Stany nagłe w ginekologii i położnictwie.

Ćwiczenia

Celem ćwiczeń jest między innymi zapoznanie studentów ze specyfiką pracy w Oddziale Ginekologiczno – Położniczym pracującym w trybie ostro dyżurowym. W czasie zajęć z ginekologii i położnictwa studenci opanowują materiał teoretyczny oraz w miarę możliwości umiejętności praktyczne w zakresie prowadzenia ciąży i porodu fizjologicznego oraz wybranych przypadków patologii ciąży. W trakcie ćwiczeń studenci mają możliwość obserwacji porodów siłami natury, cięć cesarskich oraz zabiegów ginekologicznych. Ponadto mają możliwość badania położniczego pod kierunkiem asystentów.

1. Zmiany fizjologiczne w ciąży. Zmiany w układzie: krążenia, oddechowym, pokarmowym, kostnym, moczowym, w gruczołach wydzielania wewnętrznego, w metabolizmie. Badanie przedporodowe ciężarnej – badanie wewnętrzne i zewnętrzne, ustalanie terminu porodu. Ocena dojrzałości szyjki macicy wg Salinga i Bishopa. Prowadzenie dokumentacji medycznej kobiety ciężarnej – zasady. Karta ciąży ocena wykonywanych badań w ciąży. Zasadność i interpretacja badań dodatkowych w ciąży fizjologicznej. Poradnictwo genetyczne – diagnostyka wad rozwojowych płodu. Ciąża, a nowotwory żeńskich narządów płciowych - „Screening” onkologiczny. Sposób prowadzenia ciąży i rozwiązanie ciąży.
2. Kardiotokografia. Kardiotokografia ze wzrokową analizą zapisu. Kardiotokografoa przedporodowa i śródporodowa. - interpretacja zapisu / amplituda oscylacji, akceleracje, deceleracje/. Test nie-stresowy /NST/ i stresowy /OCT/ w ocenie wydolności łożyska. Kardiotokografia z cyfrową analizą zapisu. Elektrokardiografia płodowa. Diagnostyka ultradźwiękowa w położnictwie /USG/ - biometria płodu, ocena dojrzałości łożyska i ilości płynu owodniowego, test Manninga, rozpoznawanie wad rozwojowych płodu. Amnioskopia i amniopunkcja – wskazania do wykonania, interpretacja badań i powikłania.
3. Poród fizjologiczny Przygotowanie rodzącej do odbicia porodu drogami natury. Zwiastuny zbliżającego się porodu. Mechanizm porodowy główki i barków w położeniu podłużnym główkowym. Prowadzenie okresu rozwierania – ocena czynności skurczowej, postępu porodu, akcji serca płodu, zwalczanie bólu porodowego. Prowadzenie okresu wydalania – warunki niezbędne do rozpoczęcia porcia, nacięcie lub ochrona krocza, skuteczne wykorzystanie porcia. Prowadzenie okresu łożyskowego – kliniczne objawy oddzielania łożyska, czynne prowadzenie III okresu porodu, ocena popłodu. Prowadzenie okresu położyskowego. Ocena tkanek miękkich kanału rodnego, kontrola i zaopatrzenie kanału rodnego, obkurczenie macicy, krwawienie z dróg rodnych.
4. Choroba hemolityczna płodu, małopłytkowość płodu. Płód jako pacjent - możliwości diagnostyczne płodu. Konflikt serologiczny w zakresie czynnika Rh w ciąży. Profilaktyka immunizacji czynnikiem Rh. Niezgodność w zakresie innych czynników krwinkowych i

płytkowych.

5. Choroby hematologiczne w ciąży. Hemostaza. Zmiany w układzie krzepnięcia w ciąży. Zespół rozlanego wykrzepiania wewnątrznaczyniowego : przyczyny, rozpoznanie, leczenie. Nabyte i wdrożone zaburzenia hemostazy w ciąży - rozpoznanie, leczenie, konsekwencje dla matki i dziecka. Niedokrwistość - przyczyny, podział, rozpoznawanie i postępowanie w ciąży.

6. Choroby tarczycy w ciąży. Choroby tarczycy. Nadczynność tarczycy - diagnostyka i leczenie. Przełom tarczycowy - przyczyny, objawy, leczenie. Niedoczynność tarczycy - przyczyny, objawy, powikłania u matki i u płodu, leczenie. Inne endokrynopatie w ciąży.

7. Ciąża przeterminowana i przenoszona – diagnostyka preindukacja i indukcja porodu.

8. zagrażająca zamartwica wewnątrzmaciczna płodu- przyczyny, diagnostyka i postępowanie podczas ciąży i porodu.

9. Połóg. Fizjologia położu. Połogowe zmiany ogólnoustrojowe. Laktacja. Połogowe zmiany w narządach płciowych. Postępowanie w położu. Powikłania położowe. Zakażenie położowe. Choroba zakrzepowa. Późne krwawienia poporodowe. Zaburzenia laktacji.

Tematy seminariów

CZEŚĆ I semestr zimowy

1. Anatomia miednicy i poród fizjologiczny.
2. Poród patologiczny i zabiegowy.
3. Indukcja porodu, poród po cięciu cesarskim.
4. Poród przedwczesny.
5. Ciąża powikłana cukrzycą.
6. Ciąża powikłana cukrzycą, cholestaza ciężarnych.
7. Patologia łożyska.
8. Farmakoterapia w ciąży.
9. Ciąża mnoga.
10. Ciąża o nieprawidłowej lokalizacji.
11. Zaburzenia wzrastania płodu.
12. Niepłodność partnerska.
13. Ciąża powikłana nadciśnieniem, stan przedrzucawkowy, HELLP.
14. Choroby zakaźne w ciąży z elementami wakcynologii.
15. Terapia wewnątrzmaciczna.
16. zasady badania noworodka. Adaptacja do życia pozamacicznego.
17. Karmienie piersią. Podstawy żywienia noworodka zdrowego i chorego.
18. Patologie okresu noworodkowego.
19. Żółtaczkę okresu noworodkowego.
20. Fizjologia i patologia okresu połogowego. Leki a ciąża.

CZEŚĆ II semestr letni

21. Łagodne nowotwory ginekologiczne.

22. Diagnostyka i leczenie nietrzymania moczu.
23. Operacyjne techniki małoinwazyjne w ginekologii.
24. Rak szyjki macicy, sromu i pochwy.
25. Endokrynopatie ginekologiczne.
26. Ginekologia wieku rozwojowego.
27. Wady rozwojowe narządów płciowych.
28. Analgezje pooperacyjne.
29. Rak trzonu macicy.
30. Rak jajnika.
31. Zakażenia w ginekologii.
34. Antykoncepcja i hormonalna terapia zastępcza.
34. Resuscytacja noworodka.
35. Zakażenia w neonatologii.
36. Diagnostyka i terapia płodu.

4.3. Przedmiotowe efekty uczenia się

Efekt	Student, który zaliczył przedmiot	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się
w zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:		
W01	podstawowe sposoby diagnostyki i terapii płodu;	E.W5.
W02	problematykę seksualności człowieka i podstawowych zaburzeń z nią związanych;	E.W21.
W03	leczenie pooperacyjne z terapią przeciwbólową i monitorowaniem pooperacyjnym;	F.W5.
W04	funkcje rozrodcze kobiety, zaburzenia z nimi związane oraz postępowanie diagnostyczne i terapeutyczne dotyczące w szczególności: 1) cyklu miesięczkowego i jego zaburzeń, 2) ciąży, 3) porodu fizjologicznego i patologicznego oraz położu, 4) zapaleń i nowotworów w obrębie narządów płciowych, 5) regulacji urodzeń, 6) menopauzy, 7) podstawowych metod diagnostyki i zabiegów ginekologicznych;	F.W9.
W05	problematykę wspólnie wykorzystywanych badań obrazowych, w szczególności: 1) symptomatologię radiologiczną podstawowych chorób, 2) metody instrumentalne i techniki obrazowe wykorzystywane do wykonywania zabiegów leczniczych, 3) wskazania, przeciwwskazania i przygotowanie pacjentów do poszczególnych rodzajów badań obrazowych oraz przeciwwskazania do stosowania środków kontrastujących;	F.W10.
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:		
U01	identyfikować wskazania do wykonania badań prenatalnych;	C.U2.
U02	oceniać stan ogólny, stan przytomności i świadomości pacjenta;	E.U7.
U03	przeprowadzać diagnostykę różnicową najczęstszych chorób osób dorosłych i dzieci;	E.U12.
U04	oceniać i opisywać stan somatyczny i psychiczny pacjenta;	E.U13.
U05	rozpoznawać stany bezpośredniego zagrożenia życia;	E.U14.
U06	planować postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne;	E.U16.

U07	przeprowadzać analizę ewentualnych działań niepożądanych poszczególnych leków i interakcji między nimi;	E.U17.
U08	kwalifikować pacjenta do leczenia domowego i szpitalnego;	E.U20.
U09	rozpoznawać stany, w których czas dalszego trwania życia, stan funkcjonalny lub preferencje pacjenta ograniczają postępowanie zgodne z wytycznymi określonymi dla danej choroby;	E.U21.
U10	interpretować wyniki badań laboratoryjnych i identyfikować przyczyny odchyleń od normy;	E.U24.
U11	planować konsultacje specjalistyczne;	E.U32.
U12	asystować przy typowym zabiegu operacyjnym, przygotowywać pole operacyjne i znieczulać miejscowo okolicę operowaną;	F.U1.
U13	stosować się do zasad aseptyki i antyseptyki;	F.U3.
U14	zaopatrywać prostą ranę, zakładać i zmieniać jałowy opatrunek chirurgiczny;	F.U4.
U15	rozpoznawać objawy podmiotowe i przedmiotowe świadczące o nieprawidłowym przebiegu ciąży (nieprawidłowe krwawienia, czynność skurczową macicy);	F.U13.
U16	interpretować wyniki badania fizykalnego ciężarnej (ciśnienie tętnicze, czynność serca matki płodu) i wyniki badań laboratoryjnych świadczących o patologiach ciąży;	F.U14.
U17	interpretować zapis kardiokografii (KTG);	F.U15.
U18	rozpoznawać rozpoczynający się poród oraz nieprawidłowy czas jego trwania;	F.U16.
U19	interpretować objawy podmiotowe i przedmiotowe w czasie porodu;	F.U17.
U20	ustalać zalecenia, wskazania i przeciwwskazania dotyczące stosowania metod antykoncepcji;	F.U18.
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH, absolwent jest gotów do:		
K01	nawiązania i utrzymania głębokiego oraz pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych;	H.S1
K02	kierowania się dobrem pacjenta;	H.S2
K03	przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta;	H.S3
K04	podejmowania działań wobec pacjenta w oparciu o zasady etyczne, ze świadomością społecznych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby;	H.S4
K05	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;	H.S5
K06	propagowania zachowań prozdrowotnych;	H.S6
K07	korzystania z obiektywnych źródeł informacji;	H.S7
K08	formułowania wniosków z własnych pomiarów lub obserwacji;	H.S8
K09	wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym;	H.S9
K10	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej;	H.S10
K11	przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób.	H.S11

Sposoby weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się

Efekty	Sposób weryfikacji (+/-)
--------	--------------------------

przedmiotowe (symbol)	Egzamin pisemny			Kolokwium*			Projekt*			Aktywność na zajęciach*			Praca własna*			Praca w grupie*			Sprawdzian praktyczny			Obserwacja			
	Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			
	W	C	Z P	W	C	Z P	W	C	Z P	W	C	Z P	W	C	Z P	W	C	Z P	W	C	Z P	W	C	Z P	W/C/ZP
W01 – W05	+				+	+																			
U01 – U20					+	+																		+	
K01-K11																									+

*niepotrzebne usunąć

4.5. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się		
Forma zajęć	Ocena	Kryterium oceny
Egzamin	3	61% -68% prawidłowych odpowiedzi testowych.
	3,5	69% - 76% prawidłowych odpowiedzi testowych.
	4	77% - 84% prawidłowych odpowiedzi testowych.
	4,5	85 % -92% prawidłowych odpowiedzi testowych.
	5	93% - 100% prawidłowych odpowiedzi testowych
Sprawdzian ustny na seminarium (S)	3	Opanowana wiedza dotycząca podstawowych treści. Niespójne odpowiedzi, słaba orientacja w szczegółach
	3,5	Wiedza dotycząca podstawowych treści programu opanowana. Wymaga naprowadzenia nauczyciela.
	4	Dobrze opanowana wiedza podstawowa. Odpowiedzi w zakresie tej wiedzy samodzielne. W kwestiach szczegółowych zdarzają się luki.
	4,5	Zasób wiedzy obejmuje zagadnienia wykraczające poza zakres podstawowy. Umiejętność samodzielnego myślenia i rozwiązywania złożonych problemów
	5	Dobrze opanowana współczesna wiedza oparta na wielu źródłach. Samodzielny sposób wyciągania wniosków. Umiejętność obrony swojego punktu widzenia.
Ćwiczenia praktyczne	3	Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi chaotyczne, konieczne pytania naprowadzające.
	3,5	Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, wymaga pomocy nauczyciela.
	4	Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, samodzielne.
	4,5	Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o podane piśmiennictwo uzupełniające.
	5	Zakres prezentowanej wiedzy i umiejętności wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o samodzielnie zdobyte naukowe źródła informacji

4. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA /GODZINY KONTAKTOWE/	110	110
Udział w wykładach*	24	24
Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach*	75	75
Udział w egzaminie/kolokwium zaliczeniowym*		
Inne (jakie?)*	11 ¹	11 ¹
SAMODZIELNA PRACA STUDENTA /GODZINY NIEKONTAKTOWE/	40	40
Przygotowanie do wykładu*	20	20
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium*	20	20
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium*		
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa*		
Opracowanie prezentacji multimedialnej*		
Inne (należy wskazać jakie? np. e-learning)*		
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	150	150
PUNKTY ECTS za przedmiot	6	6

Przyjmuję do realizacji (data i podpisy osób prowadzących przedmiot w danym roku akademickim)

.....

¹ e-learning – zajęcia bez bezpośredniego udziału wykładowcy